

Na osnovu odredbi. Statuta PD "Regionalna deponija Mošćanica" d.o.o. Zenica, direktor Društva uz saglasnost Nadzornog odbora donio je, dana 27.02.2008.godine sljedeći:

PRAVILNIK O ODLAGANJU OTPADA NA REGIONALNOJ DEPONIJU "MOŠĆANICA"

I-OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom utvrđuje se organizacija rada, uvjeti i način odlaganja otpada na Regionalnoj deponiji "Mošćanica" radi izbjegavanja ili smanjivanja negativnog uticaja na zdravlje ljudi i okoliš.

Član 2.

Regionalna deponija na Mošćanici, (u nastavku teksta: Deponija) u smislu odredaba ovog pravilnika je deponija za odlaganje bezopasnog otpada definiranog Zakonom o upravljanju otpadom FBiH.

Član 3.

Na Deponiju je dopušteno odlagati (dovoziti) sljedeće vrste otpada:

- komunalni otpad, odnosno otpad iz domaćinstva kao i drugi otpad koji je zbog svoje prirode ili sastava sličan otpadu iz domaćinstva,
- bezopasni industrijski otpad sličnih karakteristika komunalnom otpadu, odnosno sličnih karakteristika otpadu iz domaćinstva,
- građevinski otpad,
- kabasti otpad iz domaćinstva (dijelovi namještaja, kućanski električni uređaji isl.),
- stare autogume i olupine automobila,
- muljevi iz postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda samo ako masena koncentracija materije i fizičko-hemijske veličine u eluatu ovih muljeva zadovoljavaju vrijednosti za deponiju bezopasnog otpada i ako su dehidrirani na najmanje 30% suhe materije.

Član 4.

Prije odlaganja otpada kojem nije poznat sastav i porijeklo mora se odrediti sastav eluata* otpada. Ako se istovrsni otpad stalno odlaže na Deponiji sastav eluata mora se ispitivati najmanje jedanput godišnje.

Poslovođa deponije i Kontrolor otpada mogu dodatno tražiti određivanje sastava eluata otpada.

*Eluacija – hemijsko izdvajanje, otapanje tvari adsorbiranih na čvrstim sredstvima

Član 5.

Analize iz člana 4. mogu obavljati isključivo stručne institucije koje imaju ovlast za izdavanje izvještaja o ispitivanju fizikalnih i hemijskih svojstava otpada. Tehnolog za monitoring osigurava vođenje i arhiviranje dokumentacije o dobivenim rezultatima analiza iz stava 1. ovog člana.

Član 6.

Na Deponiji posebno je zabranjeno dopremanje i odlaganje:

- opasnoga otpada,
- tekućeg kapljivog otpada*,

- nuklearni, otrovni i radioaktivni otpad,
- otpada koji sadrži azbest,
- plinova i posuda koje sadrže gas pod pritiskom,
- samozapaljive materije i tečna goriva prve kategorije,
- eksplozivna sredstva,
- materije koje u dodiru sa vodom burno reaguju, naročito povišenjem temperature i količine gasova,
- bolničkog i kliničkog infektivnog otpada iz medicinskih i veterinarskih ustanova,
- otpada od pripremanja i prerade mesa, ribe i drugih namirnica životinjskog porijekla,
- životinjskih leševa,
- tehnološkog otpada koji je nastao u procesima i tretmanom sa opasnim materijama.

** Zabranjeno odlagati u kasete

Član 7.

Otpad koji se smatra opasnim, definiran je Pravilnikom o kategorijama otpada sa listama (Službene novine FBiH broj: 09/05), a to su npr;

- kiseline i baze,
- talozi boja i lakova i ostaci pri proizvodnji boja i lakova,
- galvanizacijski talozi,
- agresivne troske,
- filterski prah,
- zaštitna sredstva za biljke (pesticidi, insekticidi, herbicidi, fungicidi),
- ostali otpaci raznih hemikalija i dr.

Član 8.

Zabranjen je prijem otpada nepoznatog sastava, sadržaja i porijekla.

Član 9.

Ako se, nakon istovara, utvrdi da je na Deponiju dovezen otpad koji je zabranjeno odlagati na Deponiji, otpad će se utovariti i vratiti proizvođaču otpada na njegov trošak ili u općinu iz koje je dovezen na teret operatera koji ga je dovezao, te o tome će se podnijeti prijava nadležnoj inspekciji.

Član 10.

Odvojeno skupljeni otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti (npr. papir, staklo, tekstil, plastika, gume, metalni otpad itd.) ne smije se odlagati u odlagališne kasete, nego se upućuje u reciklažno dvorište, biokompostište, privremeno skladište autoguma ili glomaznog metalnog otpada, a građevinski otpad se upućuje na zato opredjeljen prostor u krugu Deponije.

II - ULAZ NA ODLAGALIŠTE OTPADA

Član 11.

Vozila koja dovoze otpad će biti evidentirana i izvagana od strane operatera na kolskoj vagi (vagara) na ulazu i izlazu iz Deponije.

Član 12.

Lice koje je dovezlo otpad dužno je kod vagara dati izjašnjenje o porijeklu, vrsti otpada i načinu plaćanja.

Član 13.

Vozači su nakon istresanja otpada na odlagališne kasete, dužni svaki put prije izlaska iz kruga Deponije zaustaviti vozila na mjestu predviđenom za pranje točkova i sačekati da se obavi pranje istih.

Član 14.

Ako vozač iz bilo kog razloga odustane od odlaganja otpada ili bude zabranjeno odlaganje zbog pokušaja nedopuštenog odlaganja, o tome će se podnijeti prijava nadležnoj inspekciji.

Član 15.

Na Deponiju je dopušten ulaz osobama i vozilima samo za službene potrebe o čemu se vodi evidencija na softveru vaga i kod službe zaštite.

Član 16.

Izuzetno, za vrijeme trajanja investicionih ili sanacionih radova, prema posebnim procedurama, dopušten je pristup osobama i vozilima isključivo za potrebe obavljanja tih radova, o čemu će se takođe voditi evidencija.

III - PRIHVAT I NAČIN ODLAGANJA OTPADA

Član 17.

Na ulazu Deponije se kontrolira i evidentira vrsta i količina otpada koji se odlaže. Vrsta otpada utvrđuje se vizualnim pregledom i izjavom vozača, a količina vaganjem.

Član 18.

Proizvođač ili operater koji je dovezao tehnološki otpad dužan je zaposleniku Društva (vagaru) na ulazu predati prateći list koji potvrđuje da se radi o otpadu kojeg je dozvoljeno odlagati na deponije za bezopasni otpad, što uključuje i analizu eluata. Proizvođač bezopasnoga tehnološkog otpada odgovara za tačnost podataka navedenih u pratećem listu.

Član 19.

U slučaju neposjedovanja dokumentacije iz Člana 18. zabranjuje se odlaganje otpada. Svaki pokušaj ulaza bezopasnog tehnološkog otpada bez pratećeg lista biće evidentiran i tretiran kao kršenje ugovora o korištenju Deponije.

Član 20.

Nakon vaganja otpada, vozilo se upućuje do mjesta odlaganja. Na mjestu odlaganja (prilikom istovara) dodatno se kontrolira vrsta otpada, vizuelnim pregledom o čemu postoji posebna procedura.

Član 21.

Kod odlaganja u kasete, otpad se razastire i kompaktira odgovarajućom opremom i mašinama (kompaktor, buldozer i drugi). Odlaganje otpada na reciklažnom dvorištu i drugim opredjeljenim punktovima u krugu Deponije, vrši se uz nadzor zaposlenika na reciklažnom dvorištu.

Član 22.

Evidencije o obavljanim uslugama odlaganja otpada vode zaposlenici Društva.

IV - MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

Član 23.

Na Deponiji se obavezno provodi mjerenje: meteoroloških parametara, kakvoće zraka, podzemnih, procjednih, oborinskih i površinskih voda te odlagališnog plina.

Mjerenja iz stava 1. ovog člana te praćenje flore i faune na Deponiji se provode prema Zakonu i Planu aktivnosti za zaštitu okoliša za tekuću godinu.

Član 24.

Na Deponiji se moraju poduzimati mjere za sprečavanje širenja mirisa, prašine, aerosola, nastajanja buke i raznošenja otpada vjetrom. Takođe, trebaju se poduzimati mjere kako bi se spriječilo da ptice, glodavci i kukci raznose otpad.

V - MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Član 25.

Zaštita od požara i postupanje u slučaju izbijanja požara provodi se u skladu s posebnim propisima i općim aktima Društva, posebno Pravilnikom o zaštiti od požara i Elaboratom zaštite od požara.

Pravilnik i Elaborat iz stava 1. ovog člana nalaze se u Upravi Društva i kod Poslovođe deponije, a grafički dio istaknut je na oglasnoj ploči ulaza.

Član 26.

Izvođači radova ili usluga su dužni provoditi mjere zaštite od požara te su neprekidno 24 sata dnevno odgovorni za prevenciju od požara i izradu potrebnih planova, a u slučaju izbijanja požara i za preduzimanje svih potrebnih mjera na području izvođenja sanacionih radova, odnosno na području Deponije.

O svakoj incidentnoj situaciji izvođači radova ili usluga dužni su pismeno odmah, a najkasnije u roku od 24 sata izvjestiti Upravu Društva.

Odredbe iz stava 2. ovog člana sastavni su dio ugovornih obaveza između Društva i izvođača radova ili usluga.

Član 27.

Deponija je opremljena uređajima, opremom i sredstvima za dojavu, gašenje i sprečavanje širenja požara te drugim zaštitnim uređajima i instalacijama kao i znakovima opasnosti i zabrane.

Član 28.

U slučaju požara na području Deponije potrebno je odmah pozvati Vatrogasnu službu, a do njenog dolaska požar će pokušati ugasiti zaposlenici na Deponiji, korištenjem raspoložive protivpožarne opreme i uređaja.

Zaposlenici na Deponiji dužni su o svakom izbijanju požara odmah izvjestiti Poslovođu deponije, a ovaj Tehničkog direktora.

VI - ORGANIZACIJA RADA

Član 29.

Radno vrijeme za usluge odlaganja otpada se određuje Odlukom o radnom vremenu i biti će istaknuto na oglasnoj ploči kod ulaza na Deponiju.

Član 30.

Za osiguranje potrebnih uslova rada, Deponija je opremljena potrebnim objektima i opremom, posebno:

- ogradom
- objektima za nadzor (smještaj ljudi i opreme),
- vagama s pripadajućom informatičkom opremom,
- sistemom videonadzora,
- kontrolom radioaktivnosti,
- platoom za pranje guma,
- međuskladištem autoguma,
- međuskladištem metalnog glomaznog otpada
- reciklažnim dvorištem,
- spremnicima za iskoristivi otpad,
- priključkom na javnu cestu,
- rampama, prometnim tablama i upozorenjima na cesti,
- uredskim prostorom, garderobom i sanitarnim čvorom.

Član 31.

Općim aktom o organizaciji i sistematizaciji rada u Društvu utvrđena su radna mjesta, broj izvršioaca, uvjeti za zasnivanje radnih mjesta i opis poslova i zadaća radnih mjesta koji se obavljaju na Deponiji.

Član 32.

Svi zaposlenici na Deponiji moraju biti uvedeni u rad podukom o načinu rada, opasnostima i mjerama zaštite i sigurnosti na radu i osposobljavanjem za zaštitu od požara. Utvrđivanje osposobljenosti provodi se u ovlaštenim institucijama i internim ispitima.

Član 33.

Općim aktom o zaštiti na radu utvrđene su mjere zaštite na radu, prava, obaveze i odgovornosti zaposlenika u provedbi zaštite na radu kao i sistem pravila zaštite na radu čijom se primjenom u najvećoj mjeri, postiže sprečavanje ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, drugih bolesti u vezi s radom te zaštitom radne sredine.

Član 34.

Služba zaštite radi neprekidno 24 sata dnevno zbog:

- održavanja reda – onemogućavanje nedozvoljenog ulaza,
- sprečavanja izbijanja i širenja požara i dojave požara,
- sprečavanja prebiranja i razgrtanja otpada,
- sprečavanje odnošenja i odvoženja otpada,
- sprečavanja dovođenja i napasanja domaćih životinja,
- sprečavanja svih ostalih radnji, koje mogu ugroziti ljude, materijalno-tehnička sredstva i tehnološki proces rada na Deponiji,
- sprečavanje neovlaštenog izuzimanja stijenskog materijala sa pozajmišta brda zvanog "Veliki gradac".

VII - DOKUMENTACIJA

Član 35.

Za Deponiju vodi se dnevnik o odlaganju otpada u koji se upisuju podaci važni za rad Deponije, a naročito podaci o mjestu odlaganja, prekrivanju i održavanju stabilnosti odloženog otpada, vrste i količine zaprimljenog i odloženog otpada, praćenju sastava i količine odlagališnih plinova, sastavu procjednih voda, sastavu i kakvoći podzemnih voda, odvodnji oborinskih voda te rekultiviranju dijela Deponije ispunjenog otpadom.

Član 36.

Sastavni dio dnevnika Deponije je: dokumentacija o otpadu (prateći listovi za otpad, analize eluata otpada itd.), o tehničko-tehnološkoj opremljenosti, opremi, ugrađenom materijalu u Deponiju, o pregledu i preduzetim mjerama po nalogu inspekcije zaštite okoliša te pregled praćenja prirodnih događaja (poplave, potresi i drugo) i vanrednih događaja (požari, eksplozije, konfliktne situacije između zaposlenika i korisnika usluge i drugo) na Deponiji.

Član 37.

O rezultatima ispitivanja svih mjerenja iz člana 23. ovog pravilnika te za vrstu i količinu zaprimljenog otpada vodi se evidencija u okviru dnevnika Deponije. Tehnički direktor organizira i nadzire vođenje dnevnika i evidencija, te redovno parafira unesene podatke i informacije.

Član 38.

Godišnjim planom Društva se planiraju: količina i vrsta otpada, tehnička i tehnološka opremljenost Deponije, broj zaposlenika, mjere zaštite okoliša te potrebna finansijska sredstva.

Član 39.

Deponija se mora zatvoriti ako više nema prihvatnih mogućnosti ili emisije onečišćujućih tvari u okoliš prelaze propisom određene vrijednosti emisija, a sanacijom se ne može smanjiti štetni uticaj Deponije na ljudsko zdravlje i okoliš. Deponija se zatvara prema Planu zatvaranja Deponije.

VIII - CIJENA ODLAGANJA OTPADA

Član 40.

Odlaganje otpada je komunalna usluga. Odlaganje otpada naplaćuje se u skladu sa Cjenovnikom.

IX - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 41.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja i primjenjuje se sa početkom rada Deponije.

Broj: 02- 63/08.
Zenica, 27.02.2008.godine

Direktor Društva

Zukić Emir, dipl.ing.maš.